

ที่ TRUE-SEC 024/2560

วันที่ 15 พฤษภาคม 2560

เรียน กรรมการและผู้จัดการ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เรื่อง นำส่งข้อมูลทางการเงิน ประจำปีไตรมาสที่ 1 ปี 2560

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ข้อมูลทางการเงิน ประจำปีไตรมาสที่ 1 ปี 2560
ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ฉบับละ 1 ชุด
  2. รายงานการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สำหรับไตรมาสที่ 1 ปี 2560
ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ฉบับละ 1 ชุด

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) ขอ นำส่งข้อมูลทางการเงินรวมและข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ ประจำปีไตรมาสที่ 1 ปี 2560 สิ้นสุด ณ วันที่ 31 มีนาคม 2560 ซึ่งได้ผ่านการสอบทานจากผู้สอบบัญชีแล้ว มายังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการดำเนินงานรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ในไตรมาสที่ 1 ของปี 2560 ปรากฏผลขาดทุนสุทธิ ส่วนที่เป็นของบริษัทฯ จำนวน 1,151.59 ล้านบาท ซึ่งเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 20 จากผลการดำเนินงานสุทธิในงวดเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในรายงานการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สำหรับไตรมาสที่ 1 ปี 2560 ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิลเลียม แฮร์ริส)
หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ภาพรวม

กลุ่มทรู รายงานผลประกอบการที่แข็งแกร่งในไตรมาส 1 ปี 2560 ด้วย EBITDA ที่เติบโตสูงเกือบร้อยละ 30 จากไตรมาสแรกปีก่อนหน้า และ EBITDA margin ที่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 32 ตามการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของรายได้ และ scale ที่เพิ่มสูงขึ้น อันเป็นผลจากความทุ่มเทในการเพิ่มคุณภาพสินค้าและบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง พร้อมมุ่งเพิ่มความคุ้มค่าให้แก่ลูกค้าผ่านบริการคอนเวอร์เจนซ์และสิทธิพิเศษหลากหลาย รวมถึงการเดินหน้าขยายช่องทางขายและจัดจำหน่ายให้เข้าถึงลูกค้าทั่วประเทศได้มากยิ่งขึ้น

ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ผลักดันการเติบโตของกลุ่มทรู ด้วยรายได้จากการให้บริการที่เพิ่มขึ้นสูงร้อยละ 24.3 จากช่วงเวลาดียวกันปีก่อนหน้า ซึ่งเติบโตสูงกว่าภาพรวมของอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก ตอกย้ำการก้าวขึ้นเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่อันดับ 2 ของประเทศอย่างชัดเจนทั้งในด้านรายได้และฐานลูกค้า ทั้งนี้ ทรูมูฟ เอช มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 1.2 ล้านราย ในไตรมาสแรก ปี 2560 อันเป็นผลจากความสำเร็จอย่างต่อเนื่องของแคมเปญ 4G และแคมเปญดีไวซ์ร่วมกับค่าบริการที่คุ้มค่าหลากหลาย บนจุดแข็งด้านเครือข่ายคุณภาพสูง ด้วยการนำเทคโนโลยีการรวมคลื่นความถี่ (Carrier Aggregation) มาใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งผลักดันให้ฐานลูกค้าโดยรวมของทรูมูฟ เอช เพิ่มขึ้นเป็น 25.8 ล้านราย ประกอบด้วยผู้ใช้บริการในระบบรายเดือนจำนวน 6.3 ล้านราย และผู้ใช้บริการในระบบเติมเงินจำนวน 19.5 ล้านราย โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการต่อเดือนเป็น 207 บาท ในไตรมาส 1 ปี 2560 ทรูมูฟ เอช เติบโตอย่างแข็งแกร่งและมีส่วนแบ่งตลาดรายได้จากการให้บริการ และส่วนแบ่งตลาดฐานลูกค้า เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25.8 และร้อยละ 28.4 ตามลำดับ แม้การแข่งขันในอุตสาหกรรมยังคงอยู่ในระดับที่สูงโดยผู้ให้บริการต่างๆ ประสิทธิภาพด้านคุณภาพโครงข่ายและความเร็ว โดยเฉพาะการนำเสนอมัลติไมเดียที่มอบการใช้งานดาต้าอย่างไม่จำกัด เพื่อเพิ่มฐานลูกค้า 4G และลูกค้าระบบรายเดือน ในขณะที่ แคมเปญสำหรับบริการแบบเติมเงินด้วยการอุดหนุนหรือให้ส่วนลดดีไวซ์มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนมากขึ้น

ทรูออนไลน์ ยังคงรักษาความเป็นผู้นำในการให้บริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต ที่มีความเสถียรและความเร็วสูงสุด ด้วยโครงข่ายไฟเบอร์ล้าสมัยของกลุ่ม ส่งตรงถึงหน้าบ้านลูกค้าทั่วประเทศ ในขณะที่ ตลาดบรอดแบนด์ของประเทศไทยยังคงแข่งขันกันด้วยการเพิ่มความเร็วอินเทอร์เน็ตและยกระดับเทคโนโลยีให้แก่ลูกค้า ทั้งนี้ ธุรกิจบรอดแบนด์ของทรูออนไลน์ มีผลประกอบการที่แข็งแกร่งทั้งในด้านการเติบโตของรายได้และฐานลูกค้า จากผลตอบรับที่ดีอย่างต่อเนื่องต่อแคมเปญไฟเบอร์ บรอดแบนด์ และแคมเปญคอนเวอร์เจนซ์ “เน็ตแรง ชองดี ทีวีชัด” ซึ่งผลักดันให้ฐานลูกค้าบรอดแบนด์ของทรูออนไลน์ เพิ่มขึ้นสุทธิประมาณ 114,000 ราย เป็น 2.9 ล้านราย โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการต่อเดือนเป็น 600 บาท ในขณะที่ รายได้จากบริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ตสำหรับลูกค้าทั่วไป เติบโตร้อยละ 14 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ในไตรมาส 1 ปี 2560

ทรูวิชั่นส์ ยังคงมุ่งมั่นในการเพิ่มประสบการณ์การรับชมโทรทัศน์ของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง โดยเลือกสรรคอนเทนต์คุณภาพสูงที่หลากหลายและครบครัน พร้อมพัฒนาช่องรายการคุณภาพที่ผลิตขึ้นเอง เพื่อตอบสนองความต้องการในการรับชมโทรทัศน์ของผู้บริโภคชาวไทยได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ ในไตรมาสแรก ปี 2560 ฐานลูกค้าของทรูวิชั่นส์ ยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง เป็นจำนวนมากกว่า 4 ล้านครัวเรือน จากสมาชิกในระบบค่าบริการรายเดือนรายใหม่สุทธิมากกว่า 151,000 รายในระหว่างไตรมาส และมีรายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการต่อเดือนเป็น 317 บาท นอกจากนี้ ทรูวิชั่นส์ จะมุ่งเสริมความแข็งแกร่งด้านการขาย ด้วยทีมขายที่

เชี่ยวชาญพิเศษ เพื่อโปรโมทคอนเทนต์คุณภาพระดับพรีเมียมที่หลากหลายและครบครันของกลุ่ม ซึ่งจะเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในการเพิ่มรายได้และฐานลูกค้าในระบบค่าบริการสมาชิกรายเดือนต่อไป

ในไตรมาส 1 ปี 2560 กลุ่มทรู ยังสานต่อความโดดเด่นด้านคอนเวอร์เจนซ์ และสามารถขยายฐานลูกค้าระบบรายเดือนที่สมัครใช้บริการคอนเวอร์เจนซ์ของกลุ่มเป็นมากกว่า 2 ล้านครัวเรือน โดยเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 24 จากไตรมาสแรกของปีก่อนหน้า ตอกย้ำความเป็นผู้นำของกลุ่มทรู ในการให้บริการสื่อสารโทรคมนาคมครบวงจร ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง

กลุ่มทรู รายงานผลขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ จำนวน 1,151.6 ล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี 2560 ซึ่งเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 20 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า โดยมีสาเหตุสำคัญ สรุปได้ดังนี้

รายได้จากการให้บริการโดยรวมของกลุ่มทรู เติบโตร้อยละ 13.7 จากไตรมาสแรกปีก่อนหน้า เป็นจำนวน 23.7 พันล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเติบโตอย่างโดดเด่นของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งมีรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้นอย่างสูงถึงร้อยละ 24.3 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ในขณะที่ แคมเปญไฟเบอร์ บรอดแบนด์ ได้รับผลตอบรับที่ต่อเนื่อง ซึ่งผลักดันให้รายได้จากบริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต สำหรับลูกค้าทั่วไป เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า โดยรายได้และฐานลูกค้าที่เติบโตแข็งแกร่งนี้ ส่งผลให้ EBITDA ของกลุ่ม เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.5 จากไตรมาสแรกปีก่อนหน้า เป็น 7.3 พันล้านบาท

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเป็นการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความครอบคลุมของโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการขยายการให้บริการของกลุ่ม และการรับรู้ค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ ส่งผลให้ กลุ่มทรูรายงานผลขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ จำนวน 1,151.6 ล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี 2560

ตารางสรุปงบการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

	ไตรมาส 1 ปี 2560	ไตรมาส 4 ปี 2559 (ปรับปรุง)	ไตรมาส 1 ปี 2559 (ปรับปรุง)	% เปลี่ยนแปลง	
				Q-o-Q	Y-o-Y
(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)					
รายได้					
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และบริการอื่น	28,763	28,120	24,718	2.3	16.4
- รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	1,170	1,382	1,312	(15.3)	(10.8)
- รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	3,928	3,939	2,589	(0.3)	51.7
- รายได้จากการให้บริการ	23,665	22,800	20,817	3.8	13.7
รายได้จากการขาย	3,693	6,039	4,296	(38.8)	(14.0)
รวมรายได้	32,457	34,159	29,014	(5.0)	11.9
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
ต้นทุนการให้บริการรวม	21,069	19,495	17,847	8.1	18.1
ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)	1,057	273	1,013	287.6	4.4
ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่าย	1,222	1,454	1,534	(15.9)	(20.3)
ต้นทุนการให้บริการ ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	13,237	13,725	11,399	(3.6)	16.1
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,553	4,043	3,901	37.4	42.4
ต้นทุนขาย	3,856	5,870	4,385	(34.3)	(12.1)
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	8,167	8,548	6,546	(4.4)	24.8
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	2,408	2,367	1,520	1.7	58.4
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารอื่นๆ	5,759	6,180	5,025	(6.8)	14.6
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	33,092	33,912	28,777	(2.4)	15.0
EBITDA	7,326	6,657	5,657	10.0	29.5
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(7,962)	(6,410)	(5,421)	24.2	46.9
กำไรจากการดำเนินงาน	(636)	247	236	NM	NM
ดอกเบี้ยรับ	127	145	42	(12.4)	202.7
ดอกเบี้ยจ่าย	(1,442)	(1,287)	(1,099)	12.1	31.2
ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น	(30)	(39)	(12)	(23.4)	140.1
ค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกี่ยวกับใบอนุญาต	(597)	(598)	(136)	(0.0)	338.3
ภาษีเงินได้	(538)	(390)	(277)	37.9	93.9
ภาษีเงินได้ในปีปัจจุบัน	(62)	124	(304)	NM	(79.5)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(475)	(514)	27	(7.5)	NM
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทรวม	1,796	479	3,299	274.9	(45.6)
(กำไร) ขาดทุนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจการควบคุม	(6)	11	11	NM	NM
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	(384)	354	(179)	NM	(114.7)
(ค่าใช้จ่าย) รายได้อื่น	558	(1,276)	277	NM	101.4
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของบริษัท	(1,152)	(2,353)	2,162	51.1	NM
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจการควบคุม	6	(11)	(11)	NM	NM
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับปี	(1,145)	(2,364)	2,150	51.5	NM

หมายเหตุ: (ค่าใช้จ่าย) รายได้อื่น ในไตรมาส 1 ปี 2560 ส่วนหนึ่งประกอบด้วย การกลับรายการประมาณการหนี้สินสำหรับการใช้สิทธิซื้อสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับสัญญาดำเนินการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้เทคโนโลยี HSPA เนื่องจากคู่สัญญาได้แสดงเจตจำนงที่จะไม่ใช้สิทธิดังกล่าว

รายงานของผู้สอบบัญชีมีข้อสังเกตเกี่ยวกับความไม่แน่นอนเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องที่ยังไม่ทราบผล และสัญญาสำคัญทางธุรกิจที่อยู่ระหว่างการสรุปในรายละเอียด (รายละเอียดเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 25.3 และข้อ 26) ซึ่งผลสุดท้ายของคดีและข้อสรุปของสัญญา ยังไม่สามารถระบุได้อย่างไรก็ตามผู้บริหารเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่างบการเงินหรือการดำเนินงานของกลุ่มจะไม่ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญจากปัจจัยดังกล่าว

ผลการดำเนินงานโดยรวม

- **รายได้จากการให้บริการโดยรวม**ของกลุ่มทรูเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 13.7 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 23.7 พันล้านบาท จากการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของฐานลูกค้า และความต้องการใช้บริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต ทั้งแบบมีสายและไร้สายที่เพิ่มขึ้นอย่างสูง
  - **รายได้จากการให้บริการของทรูมูฟ เอช** เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 24.3 จากไตรมาสแรก ปี 2559 เป็น 16.3 พันล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี 2560 ในขณะที่ รายได้จากการให้บริการของผู้ประกอบการใหญ่รายอื่นในอุตสาหกรรมมีจำนวนรวมกันลดลงร้อยละ 0.5 จากไตรมาสก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.2 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า โดยปัจจัยสำคัญของการเติบโต ยังคงมาจาก **รายได้จากบริการที่ไม่ใช่เสียง** ซึ่งเติบโตร้อยละ 34.1 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า และร้อยละ 6.6 จากไตรมาสก่อนหน้า เป็น 10.0 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 61 ของรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของทรูมูฟ เอช อันเป็นผลจากการใช้งานโมบาย อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งในกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนและระบบเติมเงิน
    - **รายได้จากบริการเสียง** เป็น 5.3 พันล้านบาท เติบโตร้อยละ 7.2 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า จากการที่ทรูมูฟ เอช สามารถขยายฐานลูกค้าเข้าไปในตลาดระดับแมสได้มากยิ่งขึ้นทั้งในกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนและระบบเติมเงิน แต่ลดลงร้อยละ 1.7 จากไตรมาสก่อนหน้า ตามแนวโน้มการเปลี่ยนมาใช้งานดาต้าของลูกค้าที่เพิ่มสูงขึ้น
    - **รายได้จากบริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศและบริการอื่น ๆ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.0 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 38.8 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 1.0 พันล้านบาท เป็นผลจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นในส่วนของบริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศผ่านเครือข่ายของทรูมูฟ เอช จากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในประเทศไทย (Inbound Roaming) และบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศมายังลูกค้าทรูมูฟ เอช
  - **รายได้จากการให้บริการของทรูออนไลน์** เป็น 7.0 พันล้านบาท ค่อนข้างคงที่ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8) เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 จากไตรมาสก่อนหน้า ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของรายได้จากบริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต สำหรับกลุ่มลูกค้าทั่วไป ในขณะที่ **รายได้จากบริการเสียงพื้นฐาน** ยังคงลดลงต่อเนื่องเป็น 900 ล้านบาท จากการที่ผู้บริโภคเปลี่ยนไปใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และการสื่อสารทางออนไลน์
    - **รายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 จากไตรมาสก่อนหน้า และไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 5.5 พันล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของบริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต สำหรับลูกค้าทั่วไป ตามการขยายโครงข่ายไฟเบอร์ ทั้งในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และพื้นที่ต่างจังหวัด รวมถึงแพ็คเกจคอนเวอร์เจนซ์ที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ รายได้จากการสื่อสารข้อมูลธุรกิจ ได้รับผลกระทบจากการยุติการให้บริการ

โทรศัพท์เคลื่อนที่บนเครือข่าย 2G ตั้งแต่ไตรมาส 3 ปี 2559 โดยหากไม่รวมรายการดังกล่าว รายได้จาก การให้บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ เดิมโตร้อยละ 7 เมื่อเทียบกับ ไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า

- **รายได้จากการให้บริการของทรูวิชั่นส์** เป็น 3.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 จากไตรมาสก่อนหน้า ส่วนใหญ่ เป็นผลจากการเติบโตของรายได้ค่าโฆษณา และเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า จาก รายได้ค่าสมาชิกและค่าติดตั้งที่เพิ่มขึ้น

- **รายได้จากค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง** ลดลงร้อยละ 2.2 จากไตรมาสก่อนหน้า แต่เติบโตร้อยละ 7.6 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 2.1 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 67 ของรายได้จากการ ให้บริการของทรูวิชั่นส์ ซึ่งเป็นผลจากผลตอบรับที่ดีอย่างต่อเนื่องต่อแคมเปญคอนเวอร์เจนซ์ของกลุ่มทรู และการสมัครสมาชิกแพ็คเกจสำหรับลูกค้าในกลุ่มตลาดแมสที่เพิ่มขึ้น
- **รายได้จากค่าโฆษณา** ค่อนข้างคงที่ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อนหน้า แต่เติบโตร้อยละ 37 จากไตรมาสก่อนหน้าเป็น 434 ล้านบาท ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอุตสาหกรรม
- **รายได้จากมิวสิค เอ็นเตอร์เทนเมนต์ และอื่น ๆ** เป็น 600 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 จากไตรมาส ก่อนหน้า แต่ลดลงร้อยละ 8.6 เมื่อเทียบกับฐานที่สูงในไตรมาสแรกปีก่อนหน้า ซึ่งมีการจัดอีเวนต์ใหญ่ หลายรายการ อาทิ คอนเสิร์ตเกิร์ลส์เจเนอเรชั่น และการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตซอลฟออาชีพ "ทรูไทยแลนด์ คลาสสิก 2016"

- **รายได้จากการขาย** เป็น 3.7 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 38.8 ตามผลของฤดูกาล เนื่องจากไตรมาส 4 ปีก่อนหน้า มีการเปิดตัว ไอโฟนรุ่นใหม่ และลดลงร้อยละ 14.0 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนหน้า อันเป็นผลจากการนำเสนอแคมเปญดีไวซ์ร่วมกับ ค่าบริการที่คุ้มค่า รวมถึงการมีสมาร์ตดีไวซ์ที่หลากหลายในราคาที่เข้าถึงได้ออกสู่ตลาดเพิ่มมากขึ้น
- **ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 1.1 พันล้านบาท จาก การเติบโตอย่างแข็งแกร่งของรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในขณะที่ ส่วนแบ่งรายได้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ โทรศัพท์พื้นฐานลดลงอย่างต่อเนื่อง
- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก** (ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการไม่รวมค่า IC และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร อื่นๆ) ลดลงร้อยละ 4.6 จากไตรมาสก่อนหน้า ตามค่าใช้จ่ายด้านการตลาดและการโฆษณาที่ลดลง แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.7 เมื่อ เทียบกับไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้าเป็น 19.0 พันล้านบาท จากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย คอนเทนต์ และ บุคลากร
- **EBITDA** เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.0 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 29.5 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 7.3 พันล้านบาท ตามการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของรายได้จากการให้บริการ และ scale ที่เพิ่มขึ้นของกลุ่ม ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลักที่ ลดลง ยังเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้ EBITDA เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า

- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.2 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 46.9 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 8.0 พันล้านบาท จากการขยายโครงข่ายและบริการของกลุ่มตัวอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการรับรู้ค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่
- **ดอกเบี้ยจ่าย** เพิ่มขึ้นเป็น 1.4 พันล้านบาท จากหนี้สินที่เพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจ รวมถึงการใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่ม
- **ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้** เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้าเป็น 538 ล้านบาท ส่วนใหญ่จากการกลับรายการประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น
- **กลุ่มทุน มีผลขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ** จำนวน 1.15 พันล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี 2560

โครงสร้างรายได้รวม แยกตามประเภทธุรกิจ

(หน่วยล้านบาท เว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	รายได้รวม (ก่อนตัดรายการระหว่างกันระหว่างกลุ่มธุรกิจ)							
	ไตรมาส 1 ปี 2560		ไตรมาส 4 ปี 2559		ไตรมาส 1 ปี 2559		% เปลี่ยนแปลง	
	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	QoQ	YoY
ทรูวิชั่นส์	3,094		3,003		3,049		3.0	1.5
รายได้จากการให้บริการ	3,092		3,002		3,005		3.0	2.9
- ค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง	2,059		2,105		1,913		(2.2)	7.6
- ทีวีสด เอ็นเตอร์เทนเมนท์ และ อื่น ๆ	600		580		656		3.4	(8.6)
- ค่าโฆษณา	434		317		436		37.0	(0.5)
รายได้จากการขายสินค้า	2		2		44		10.8	(96.0)
รายการระหว่างกัน	(673)		(602)		(581)		11.9	15.9
ทรูวิชั่นส์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	2,421	7.5%	2,401	7.0%	2,468	8.5%	0.8	(1.9)
ทรูมูฟ เอช	24,995		26,777		21,101		(6.7)	18.5
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	16,329		15,565		13,141		4.9	24.3
- บริการเสียง	5,295		5,386		4,942		(1.7)	7.2
- บริการที่ไม่ใช่เสียง	9,997		9,374		7,452		6.6	34.1
- บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่นๆ	1,037		804		747		29.0	38.8
รายได้ค่าเช่าโครงข่ายและค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	4,989		5,211		3,791		(4.3)	31.6
รายได้จากการขายสินค้า	3,677		6,000		4,168		(38.7)	(11.8)
รายการระหว่างกัน	(824)		(786)		(326)		4.9	153.0
ทรูมูฟ เอช หลังตัดรายการระหว่างกัน	24,171	74.5%	25,991	76.1%	20,775	71.6%	(7.0)	16.3
ทรูออนไลน์	7,180		6,963		7,230		3.1	(0.7)
รายได้จากการให้บริการ	7,035		6,815		6,981		3.2	0.8
- บริการเสียงพื้นฐาน	900		1,064		1,275		(15.4)	(29.4)
- บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ	5,495		5,290		5,263		3.9	4.4
- รายได้อื่น ๆ	640		461		442		38.8	44.7
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย (FOC)	110		110		110		0.0	0.0
รายได้จากการขายสินค้า	35		38		139		(8.5)	(75.1)
รายการระหว่างกัน	(1,315)		(1,196)		(1,460)		9.9	(10.0)
ทรูออนไลน์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	5,865	18.1%	5,767	16.9%	5,770	19.9%	1.7	1.6
รายได้รวม	35,269		36,743		31,381		(4.0)	12.4
รวมรายการระหว่างกัน	(2,813)		(2,584)		(2,367)		8.9	18.8
รายได้รวม - สุทธิ	32,457	100.0%	34,159	100.0%	29,014	100.0%	(5.0)	11.9

งบดุลรวม และงบกระแสเงินสดรวม

	31 มี.ค. 2560	31 ธ.ค. 2559	% เปลี่ยนแปลง
(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)			
งบดุลรวม			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	56,103	50,184	11.8
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	34,329	32,749	4.8
ลูกหนี้อื่น	3,935	4,061	(3.1)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	38,933	35,684	9.1
<i>รวมสินทรัพย์หมุนเวียน</i>	<i>133,301</i>	<i>122,678</i>	<i>8.7</i>
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	149,522	143,688	4.1
ค่าความนิยม - สุทธิ	11,403	11,403	0.0
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	137,614	139,746	(1.5)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4,926	5,376	(8.4)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	28,352	26,069	8.8
<i>รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน</i>	<i>331,816</i>	<i>326,282</i>	<i>1.7</i>
รวมสินทรัพย์	465,117	448,960	3.6
เงินกู้ยืมระยะสั้น	56,311	37,572	49.9
เจ้าหนี้การค้า	59,045	64,422	(8.3)
เจ้าหนี้อื่น	37,317	34,093	9.5
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีของเงินกู้ยืมระยะยาว	24,510	20,654	18.7
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	4,976	4,104	21.3
<i>รวมหนี้สินหมุนเวียน</i>	<i>182,160</i>	<i>160,844</i>	<i>13.3</i>
เงินกู้ยืมระยะยาว	61,912	60,490	2.4
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	2,020	1,995	1.3
หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตนให้ดำเนินการ	73,957	77,652	(4.8)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	2,037	1,982	2.8
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	12,393	14,269	(13.1)
<i>รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน</i>	<i>152,319</i>	<i>156,389</i>	<i>(2.6)</i>
รวมหนี้สิน	334,479	317,233	5.4
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	130,638	131,728	(0.8)
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	465,117	448,960	3.6

	31 มี.ค. 2560	31 มี.ค. 2559 (ปรับปรุง)	% เปลี่ยนแปลง
งบกระแสเงินสดรวม			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน	(8,431)	1,979	NM
กระแสเงินสด (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมการลงทุน	(8,368)	(16,646)	(50)
กระแสเงินสด (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมการจัดหาเงิน	22,722	17,039	33
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	5,924	2,372	150
ยอดยกมาต้นงวด และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน	50,179	10,581	374
ยอดเงินคงเหลือสิ้นงวด	56,103	12,953	333

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

กลุ่มทรู สามารถชำระหนี้สินและปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาทางการเงินต่างๆ โดยมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยก่อนหักค่าที่จากไตรมาสก่อนหน้า ที่ 5.0 เท่า ในขณะที่ อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็น 3.0 เท่า และ 0.6 เท่า ตามลำดับ

ในไตรมาส 1 ปี 2560 กลุ่มทรูมีอัตรากำไรสุทธิ ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม การขยายโครงข่ายและบริการอย่างต่อเนื่องของกลุ่ม รวมไปถึงการได้มาซึ่งใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ ส่งผลให้อัตรากำไรสุทธิ และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นจำนวนติดลบ ร้อยละ 3.5 และ 4.7 ตามลำดับ

กลุ่มทรู มีอัตราส่วนสภาพคล่อง เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 0.7 เท่า เป็นผลจากเงินสดที่เพิ่มขึ้น โดยมีวงจรเงินสด (cash cycle) เป็น 29 วัน แต่ลดลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า จากเงินกู้ยืมเพิ่มเติม ทั้งนี้ กลุ่มทรู มีระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 226 วัน ในขณะที่ ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยลดลงเป็น 94 วัน จากมาตรการการเก็บเงินจากลูกค้าที่มีประสิทธิภาพของกลุ่ม

อัตราส่วนทางการเงิน

		1Q60	4Q59 (ปรับปรุง)	1Q59 (ปรับปรุง)
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	0.7	0.8	0.6
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	เท่า	5.0	5.0	5.1
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA	เท่า	3.0	2.5	4.3
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.6	0.5	1.3
อัตรากำไรสุทธิ	%	-3.5	-6.9	7.4
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	-4.7	-2.7	6.6
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	94	95	102
ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ย	วัน	226	198	178

สินทรัพย์

- กลุ่มทรูมี**สินทรัพย์รวม** เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6 จาก ณ สิ้นปี 2559 เป็น 465.1 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการเพิ่มขึ้นของ สินทรัพย์ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และเงินสด
- **สินทรัพย์ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 จาก ณ สิ้นปี 2559 เป็น 149.5 พันล้านบาท จากการขยายโครงข่ายและการให้บริการอย่างต่อเนื่องของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต

- **สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)** ลดลงเป็น 137.6 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 139.7 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 จาก การตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่ในระหว่างไตรมาส
- **เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และกิจการร่วมค้า (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นเป็น 19.6 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 18.2 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 จากการรับรู้มูลค่าเงินลงทุนใน DIF ที่เพิ่มขึ้น ภายหลังการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ของกองทุนใน ไตรมาสแรก
- **ลูกหนี้การค้า (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 จาก ณ สิ้นปี 2559 เป็น 34.3 พันล้านบาท ตามการขยายธุรกิจของกลุ่ม โดยมีระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย ปรับตัวดีขึ้นเป็น 94 วัน ในไตรมาส 1 ปี 2560

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 มีนาคม พ.ศ. 2560 ล้านบาท	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ล้านบาท	31 มีนาคม พ.ศ. 2560 ล้านบาท	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ล้านบาท
ลูกหนี้ ทศท.	750.02	685.29	750.02	685.29
ลูกหนี้การค้า	20,748.90	20,293.14	2,016.82	1,994.15
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุข้อ 27)	7,962.00	7,873.13	6,718.51	6,176.90
ลูกหนี้การค้า	29,460.92	28,851.56	9,485.35	8,856.34
รายได้ค้างรับ	12,365.76	11,025.30	2,200.10	2,220.65
รวมลูกหนี้การค้า	41,826.68	39,876.86	11,685.45	11,076.99
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(7,497.43)	(7,127.71)	(3,142.89)	(3,113.67)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	34,329.25	32,749.15	8,542.56	7,963.32

ลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2560 และวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 มีนาคม พ.ศ. 2560 ล้านบาท	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ล้านบาท	31 มีนาคม พ.ศ. 2560 ล้านบาท	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ล้านบาท
ยอดที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ	13,769.66	14,473.16	1,114.97	1,132.24
ค้างชำระน้อยกว่า 3 เดือน	6,299.48	5,524.89	1,234.45	1,205.03
ค้างชำระ 3 - 6 เดือน	1,024.29	871.59	480.93	269.97
ค้างชำระ 6 - 12 เดือน	2,901.87	3,137.17	2,043.00	4,147.20
ค้างชำระมากกว่า 12 เดือน	5,465.62	4,844.75	4,612.00	2,101.90
ลูกหนี้การค้า	29,460.92	28,851.56	9,485.35	8,856.34
รายได้ค้างรับ	12,365.76	11,025.30	2,200.10	2,220.65
รวมลูกหนี้การค้า	41,826.68	39,876.86	11,685.45	11,076.99
หักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(7,497.43)	(7,127.71)	(3,142.89)	(3,113.67)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	34,329.25	32,749.15	8,542.56	7,963.32

ลูกหนี้การค้ารับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าตามใบแจ้งหนี้ และจะวัดมูลค่าต่อมาด้วยจำนวนเงินที่เหลืออยู่หักด้วยค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญซึ่งประมาณจากการสอบทานยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญหมายถึงผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าเปรียบเทียบกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้การค้า หนี้สูญที่เกิดขึ้นจะรับรู้ไว้ในกำไรหรือขาดทุนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเป็นประมาณการที่พิจารณาจากหลายวิธีผสมกัน เช่น ตามอัตราร้อยละของรายได้ การวิเคราะห์อายุหนี้ ประสบการณ์การเก็บหนี้ โดยพิจารณาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจปัจจุบันร่วมด้วย ทั้งนี้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการเก็บหนี้ของกลุ่มร่วมกับวิธีประมาณการอย่างเหมาะสมตามที่กล่าวข้างต้นทำให้ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นว่าค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้ (จำนวน 7,497 ล้านบาท) มีความเพียงพอ

กลุ่มบริษัทไม่มีการกระจุกตัวของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้การค้า เนื่องจากลูกค้าของกลุ่มบริษัทมีจำนวนมาก ซึ่งได้แก่ ผู้ให้บริการโทรศัพท์ ทั้งภาครัฐกิจและผู้ใช้รายย่อยทั่วไป ผู้บริหารเชื่อว่าค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ได้นั้นก็ไว้เพียงพอแล้ว และจะไม่มีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อมากไปกว่าจำนวนหนี้สงสัยจะสูญที่ได้นั้นก็แล้ว โดยคำนึงจากลักษณะของลูกหนี้การค้าของกลุ่มบริษัท และจากประสบการณ์การเรียกเก็บหนี้ของกลุ่ม

หนี้สิน

- **หนี้สินรวม** เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 จาก ณ สิ้นปี 2559 เป็น 334.5 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการกู้ยืมเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจของกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้ **หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย** (ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน) เพิ่มขึ้น 135.1 พันล้านบาท
- **เจ้าหนี้การค้า** ลดลงเมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2559 เป็น 59.0 พันล้านบาท จากการชำระเงินให้แก่กลุ่มผู้จัดจำหน่าย อุปกรณ์ (vendor) และการชำระเงินภายใต้สัญญาดำเนินการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้เทคโนโลยี HSPA

ส่วนของผู้ถือหุ้น

- **ส่วนของผู้ถือหุ้น** ลดลงเป็น 130.6 พันล้านบาท จากผลขาดทุนในไตรมาสแรก ปี 2560

สภาพคล่องและแหล่งเงินทุน

- แหล่งเงินทุนหลักของกลุ่มทูล ในไตรมาส 1 ปี 2560 มาจาก**กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน** จำนวน 22.7 พันล้านบาท จากการกู้ยืมเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจอย่างต่อเนื่องของกลุ่ม
- **กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน** เป็นจำนวนลบ 8.4 พันล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี 2560 จากการใช้เงินลงทุนหมุนเวียน และการชำระเงินสดภายใต้สัญญาดำเนินการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้เทคโนโลยี HSPA
- **กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน** ลดลงเป็น 8.4 พันล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี 2560 เมื่อเทียบกับฐานที่สูงในไตรมาสแรกปีก่อนหน้า ซึ่งมีการชำระค่าใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ 900 MHz งวดแรก

การปรับงบการเงินย้อนหลัง

เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2558 TUC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 1800MHz จาก กสทช. เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นเวลา 18 ปี ในระหว่างปี พ.ศ. 2559 กลุ่มกิจการสามารถระบุต้นทุนทางตรงเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งใบอนุญาต ซึ่งควรถือเป็นต้นทุนเริ่มแรกของใบอนุญาต

รายการปรับปรุงต่อกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับงวดสามเดือนสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2559 มีดังต่อไปนี้

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	ข้อมูลทางการเงินรวม		
	ตามที่รายงาน ไว้เดิม ล้านบาท	รายการปรับปรุง ล้านบาท	ตามที่ ปรับปรุงใหม่ ล้านบาท
สำหรับงวดสามเดือนสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2559			
ต้นทุนการให้บริการ	17,833.31	13.44	17,846.75
ต้นทุนทางการเงิน	1,478.45	(206.92)	1,271.53

สัญญาและภาระผูกพัน

สัญญา คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาตอุตสาหกรรมและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

สัญญา

3G HSPA

เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2554 BFKT บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้ทำสัญญา กับ กสทช. ในการเช่าเครื่องและอุปกรณ์วิทยุคมนาคมระบบ HSPA โดยมีอายุสัญญา 14.5 ปี ภายใต้สัญญาเช่าอุปกรณ์ระบบ HSPA BFKT มีภาระต้องจัดหา ติดตั้ง บริหารจัดการและบำรุงรักษาอุปกรณ์ตามที่จำเป็นต่อการให้บริการภายใต้เทคโนโลยี HSPA โดยให้เป็นไปตามความจุที่ได้รับไว้ในสัญญา และสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลบังคับใช้วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2556 เป็นระยะเวลา 14.5 ปี และเพื่อเป็นการตอบแทน BFKT มีสิทธิได้รับรายได้จากการให้บริการดังกล่าวตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญา

เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2554 RMV บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้ทำสัญญากับ กสทช. (“สัญญา”) ภายใต้เงื่อนไขในสัญญา RMV ต้องให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้เทคโนโลยี HSPA ซึ่งได้รับขายส่งมาจาก กสทช. เป็นระยะเวลา 14.5 ปี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม

พ.ศ. 2558 RMV ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้บริการขายต่อบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่งจาก กทช. RMV มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและต้องมีค่าใช้จ่ายต่างๆที่ต้องจ่ายให้ กสท. ตามสัญญา ใบอนุญาตมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2563

ต่อมาได้มีความเห็นที่ต่างกันระหว่างกลุ่มกิจการและ กสท. ในหลายประเด็นที่เกี่ยวกับการตีความสัญญาและในรายละเอียดของการคำนวณรายได้และค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง

จนถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการและ กสท. ได้ตกลงในการรับและจ่ายชำระหนี้บางส่วนสำหรับรายได้ค่าเช่าและค่าบริการของ BFKT และต้นทุนการดำเนินงานของ RMV สำหรับรายการที่เกิดระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2560

ขณะนี้ทุกฝ่ายอยู่ระหว่างการเจรจารายละเอียดของยอดคงค้างที่เหลือทั้งหมด ฝ่ายบริหารมีความเห็นว่ากลุ่มกิจการได้บันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสมตามสัญญาแล้วและผลของการเจรจาจะไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจการ

คดีฟ้องร้องและข้อพิพาท

ในระหว่างงวดสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2560 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทตามที่อธิบายไว้ในหมายเหตุข้อ 39 ในงบการเงินประจำปี พ.ศ. 2559 ยังไม่มีความคืบหน้าออกเหนือจากเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทของบริษัท

ข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีรูปสัญลักษณ์ของกิจการบนตู้โทรศัพท์สาธารณะ: เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ศาลปกครองสูงสุดได้พิพากษายืนตามคำตัดสินของศาลปกครองกลางและคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยบริษัทได้รับรู้ค่าชดเชยจำนวน 192.69 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ในข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2560

ข้อพิพาทเกี่ยวกับเรื่องค่าโทรศัพท์ทางไกลในประเทศ TA 1234: เมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2560 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง ขณะนี้คดีอยู่ภายใต้การพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ข้อพิพาทเกี่ยวกับส่วนแบ่งรายได้ในส่วนค่าโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศ: เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2560 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขทุนทรัพย์ฟ้องร้องจาก 8,810.25 ล้านบาทเป็น 8,699.00 ล้านบาท ขณะนี้คดีอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

ผลที่สุดของคดีความดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ดังนั้นบริษัทจึงไม่ได้ตั้งสำรองสำหรับผลเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากผลของคดีดังกล่าวไว้ในข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการ

ค่าแอสเสทชาร์จของบริษัทย่อย

ตามที่อธิบายไว้ในหมายเหตุ 40.2 ในงบการเงินประจำปี พ.ศ. 2559 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งหยุดชำระค่าแอสเสทชาร์จให้แก่ กสท. และ กสท. ภายใต้สัญญาเช่าต่อโครงข่าย (“สัญญา AC”) เนื่องจากเห็นว่าอัตราและการเรียกเก็บค่าแอสเสทชาร์จภายใต้สัญญา AC ขัดแย้งกับกฎหมายหลายประการ ในปี พ.ศ. 2554 กสท. ได้ฟ้องร้อง กสท. และบริษัทย่อยดังกล่าวเพื่อเรียกร้องค่าแอสเสทชาร์จจำนวน 41,540.27 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิ่มเติมจำนวนเงินที่เรียกร้องเป็น 59,628.00 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตั้งแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ถ้าบริษัทย่อยต้องชำระค่าแอสเสทชาร์จ บริษัทย่อยอาจจะต้องบันทึกค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มเติมสำหรับค่าแอสเสทชาร์จตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2556 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

	ค่าแอสเสทชาร์จ ค้างจ่าย ล้านบาท	ผลกระทบสุทธิต่อ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม ซึ่งสุทธิจากเงินส่วนแบ่ง รายได้ที่จ่ายให้แก่ กสท. ล้านบาท
สำหรับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2556	32,344.56	23,762.55

ผู้บริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อยมีความเห็นว่าบริษัทย่อยไม่ต้องชำระค่าแอสเสทชาร์จดังกล่าว

ผลที่สุดของคดีความดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ดังนั้นกลุ่มกิจการจึงไม่ได้บันทึกกำไรได้และไม่ได้ตั้งสำรองสำหรับผลเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากผลของคดีดังกล่าวไว้ในข้อมูลทางการเงิน